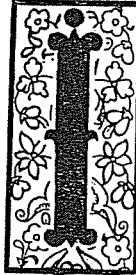

Neşriyat • Tenkid • Tahlil

«Hz. Ebu Bekir»

-Şahsiyeti ve Dehası-

LUT - KAN

İslâm büyükleri, -tabiri caizse- tarih toprağının derinliklerinde, kendilerine uzanacak mahâretli eli bekliyen nâdide cevherler gibidirler. Mazi, altın hazineleriyle dolu... Geleceğin aydınlık günleri, bu hazinelere inebilen, onları idrak ve tahlil edebilen kafaların eseri olacaktır. Yeni «büyükleri», eski «değerler» yuğuracak, «mutlu yarınları», «mes'ud dünler» kuracaktır.

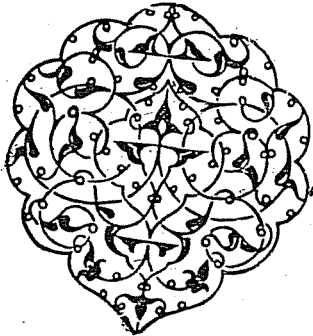
Aksi bir mutâlea, komünizm'in «tarih ve değerlerini inkâr» görüşüne «evet» demek olacaktır ki, apaçık tarih düşmanlığıdır.

Kısaca ifadeye çalıştığımız bu gerçek, son senelerde kendisini hissettirmiş ve İslâm Büyüklerini konu edinen eserler, neşriyat listelerinde sık sık görünür olmuştur. Bu cümleden olarak son bir kaç yıl içinde Büyük İslâm Halifesi Hz. Ebû Bekir (R.A.) hakkında 5 kitap neşredilmiştir. Bu, irili-ufaklı eserlerin arasında en dikkati çeken sonuncusu yani Abbas Mahmud el-Akkad gibi asrımızın başta gelen arap edip, şâir ve mütefekkeri bir zatın yazıp İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü öğretim üyelerinden Ali Özek Bey'in tercüme ettiği «Hz. Ebû Bekir'in Şahsiyeti ve Dehası» adını taşıyan «tahlilî» eserdir. Mütercim eseri şu cümlelerle taktim ediyor:

«Tercemesini sunduğumuz bu eser, Hz. Ebû Bekir'in hal tercümesi yahud devrindeki vak'aların tarihçesi değildir. Peygamber (S.A.) den sonra İslâm tarihinin en büyük insanı olan SİDDİK'in şahsiyet tahlilidir.»

Eser, yine İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü öğretim üyesi Bekir Sadak'ın önsözü, mütercimin, yazarı tanıtan iki sahifelik yazısı ve nihayet yazarın gerçekten dikkat çekici önsözünden sonra bölümler halinde devam etmektedir.

Birinci bölümde Sıddık'ın isim ve lâkabları, doğumu özlü bir şekilde anlatıldıktan sonra, Hz. Ebû Bekir'in halife seçilmesine içten ve dıştan yapılan itirazlara verilen tarihi ve akli kesin delillerin sıralandığı «İslâm'ın ilk Sıddık'ı ve İlk halifesi» bölümü yer almaktadır. Daha sonra «Hz. Ebû Bekir'in Sıfatları» kısmı, ince ve ruh tahlilleri halinde gözükmektedir. Bu bölümde, Hak ve İslâm için çarpınan «sıddık» derecesindeki yüce

bir ruhun tezâhürlerini ibretle takip ediyoruz. «Şahsiyetin Anahtarları» bölümü, «Sıddık'ın şahsiyetinin kolayca elde edilen bir anahtarı vardır ki, o da, ondaki kahramanlığı beğenme haslet ve vasfıdır» hükmünün çeşitli cephelerden isbatıdır.

Okuyucuyu, Hz. Sıddık'ın kişiliğini idrake götüren «Şahsiyetinin Anahtarları» bölümünden sonra gelen «İki Örnek» kısmı, cidden kitabın en önemli bölümlerinden biridir. Burada İslâm'ın ilk iki halifesi Hz. Ebû Bekir ve Hz. Ömer'in şahsiyet mukayeseleri yer almaktadır.

Hz. Sıddık'ın «İktida» (Peygambere kayıtsız-şartsız uyma), Hz. Ömer'in de «İctihad» (daha çok aklını kullanarak iş yapma), örneği (sembolü) hüviyetiyle takdimi isabetli bir teshistir. Bu iki büyük İslâm halifesinin peygambere olan bağlılıklarını yazar, şöyle ince bir farkla gayet açık şekilde tesbit ve teşhir etmektedir:

«— Hz. Ebû Bekir, Muhammed peygamberi beğenir, O'na hayran olurdu.»

«— Hz. Ömer ise, peygamber Muhammed'i beğenir, O'na hayran olurdu.»

Bu tesbitin izahı da şöyle:

«Hz. Ebû Bekir'i, Hz. Muhammed (S.A.V.) in peygamberliğine inandıran ve ona inen vahyi tasdik etmeye sevk ve hidâyet eden sâik, ancak Muhammed'in şahsına olan sevgisi ve güvenidir.»

«Hz. Ömer'i, Hz. Muhammed'i sevmeğe, o'nunla arkadaşlık yapmağa, O'na iman etmeğe, sünnetine sarılmağa, rızasını talep etmeğe, sevk ve hidâyet eden sebep ise, ancak O'nun peygamber olduğuna kanaat getirmesidir.. (Nitekim) daha önce Muhammed'in düşmanı idi.»

Bundan sonra sahifeler boyunca Sıddık; İktida, Faruk; tasarruf ve icthad mümessili olarak okuyucunun İslâmı anlayış ufkuunda iki gemici feneri gibi parlayıp durmaktadırlar. Bu iki ayrı vasıfa yazar, İslâm Tarihinden misâller de vermektedir.

«Hudeybiye antlaşması esnasında iki görüş ortaya çıkmıştı. Hz. Ömer b. Hattab'ın mantığı, «Biz haklıyız, neden diyeyt verelim?»

diyordu. Hz. Ebu Bekir'in mantığı, «Ben şahadet ederim ki o Allah'ın rasulüdür. Neden O'nun rıza gösterdiği şeyde biz o'na tabi olmayalım?» diyordu. (Sayfa: 91)

«Hz. Ebû Bekir'in Müslüman Oluşu» kısmı en az bir önceki bölüm kadar ilgi çekici... Hz. Ebû Bekir'in peygambere olan «Hayranlığı» ve bundan doğan «bağlılığı», bunun, suursuz ve idraksız bir «taklid» den tamamen bambaşka olduğu çok belîğ bir şekil ve gayet mantıklı bir yolla izah edilmektedir.

Kitabın bundan sonraki «Sıddık ve İslâm Devleti», «Sıddık ve Modern Hükümetler», «Sıddık, Peygamber ve arkadaşları», «Sıddık'ın Kültürü» başlığını taşıyan bölümleri, her idare eden ve idare edilen'in bilmesinde büyük zaruret olan çok değerli bilgilerle doludur. Bu kısımların ancak kitaptan ve çok dikkatlice okunması gerekliliğine inandığımı bütün samimiyetle ifade etmek isterim. Gerçekten «üstad» olan Akkad, bu kısımları fevkalâde işlemiş...

«Sıddık Evinde» ve «Konuya Toplu Bakış» bölümleriyle sona eren kitap, her münevver müslümanın elinden düşüremeyeceği, örnek bir müslüman'ı bütün evsafiyle ve en doğru şekilde öğrenebileceği yegâne kaynak niteliğindedir.

Umumiyetle başarılı bir tercüme diyebileceğimiz eser, bazı yerlerde arapça cümle yapısını açık açık yansıtmaktadır. Bu da Türkçede «akıcılığı» kaybettirmektedir. Bu terceme, edebî, ilmî ve tahlilî bir eserin kolaylıkla Türkçeye çevrilemeyeceğini lisan-ı hal ile haykırmaktadır.

Kitabın arka kapağına konan muhteviyatı ile ilgili cümleler, ilk bakışta büyük bir iddia gibi gelirse de eser okununca, o cümlelerin kitabı anlatmakta hafif bile kaldığı kolayca anlaşılır.

Sona konulan umumî İndeks'le ilmî çalışmaya elverişli hale getirilen eser, 248 sahifelik bir hacme maliktir.

Bu terceme hakkındaki kanaatlarımızı, muhterem müterciminin aşağıdaki cümleleriyle bitirirken, yazar'a Allahtan rahmet diler, bu

çok kıymetli eseri türkçemize kazandıran mütercimine İslâm davası adına teşekkürlerimizi, ve kitapta atıflar yapılan «Abkariyet Muhammed», «Abkariyet Ömer» adlı eserlerin de tercümesini beklediğimizi bildiririm.

«..Bu eseri seçişimin sebebi, okuduğum zaman bana yapmış olduğu büyük tesirdir... Hz. Ebû Bekir'i bütün büyüklük ve değerleriyle ancak bu eserden öğrenmiş bulunuyorum...»

Yarın'ın idarecilerine hararetle tavsiye ederim...

(Hz. Ebû Bekir, Şahsiyeti ve Dehası, Yazan: A. Mahmud Akkad Terc: Ali Özek, İsteme Adresi: Fatih Yayınevi, Alibaba Türbe Sokak No: 2/3 Nuruosmaniye/İstanbul. Fiyatı: 8 TL.)

Rubâî

Kudsi tanımaz.. kutlu azımlıktır bu!..
Buhran geçiren muhtu azımlıktır bu!..
Devrildi Hobal, geçti asırlar yâhû;
İdrâki ne kut putu azımlıktır bu?..

Dr. Cahid ÖNEY

Hobal; câhiliyette devrinde en büyük putun adıdır.